

เชิดชู 'เขมานันทะ' ใน 6 ศิลปินชาติ

วธ.ประกาศเชิดชูเกียรติศิลปินแห่งชาติ 6 คน สาขาทัศนศิลป์ 3 คน สาขาศิลปการแสดง 2 คน และสาขา □ อ่านต่อหน้า 14

● ศิลปินชาติ □ ต่อจากหน้า 1

วรรณศิลป์อีก 1 "กฤษณา อารุณวงษ์ ณ อยุธยา" อดีตผู้ว่าฯ กทม. ได้รับด้านสถาปัตยกรรมร่วมสมัย "เดชา วราหุณ" ด้านภาพพิมพ์และสื่อผสม "ชรรยง โอพาเรชิน" ด้านภาพถ่าย "โกวิท เอนกชัย" เจ้าของนามปากกา 'เขมานันทะ' ด้านกวีนิพนธ์ บทกวี นวนิยาย "ชาญชัย บั้วบังคร" ด้านนักดนตรี นักประพันธ์เพลงชื่อดัง ขณะที่ "นครินทร์ ชาทอง" ด้านหนังตะลุง เตรียมเข้ารับพระราชทานโล่ เชิดชูเกียรติจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 24 ก.พ.นี้

เมื่อวันที่ 17 ม.ค. คุณหญิงไขศรี ศรีอรุณ ภริยา วัฒนธรรม เปิดเผยภายหลังประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ(กช.ว.) ว่า คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิคัดเลือกศิลปินที่ได้รับการยกย่องเป็นศิลปินแห่งชาติ ประจำปี 2550 แล้ว จำนวน 6 ท่าน ดังนี้ สาขาทัศนศิลป์ ได้แก่ ศ.เดชา วราหุณ (ภาพพิมพ์และสื่อผสม) นายชรรยง โอพาเรชิน (ภาพถ่าย) ศ.กิตติคุณ ร.อ.กฤษณา อารุณวงษ์ ณ อยุธยา (สถาปัตยกรรมร่วมสมัย)

สาขาวรรณศิลป์ ได้แก่ นายโกวิท เอนกชัย (กวีนิพนธ์ บทกวี นวนิยาย) สาขาศิลปการแสดง ได้แก่ ร.ท.ชาญชัย บั้วบังคร (นักดนตรีนักประพันธ์เพลง) และนายนครินทร์ ชาทอง (หนังตะลุง) โดยศิลปินแห่งชาติที่ได้รับการคัดเลือกจะเข้ารับพระราชทานโล่และเพิ่มเชิดชูเกียรติจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้แทนพระองค์ ในวันที่ 24 ก.พ.2551 วันศิลปินแห่งชาติ นอกจากนี้เหล่าศิลปินแห่งชาติทั้งในอดีตและปัจจุบันจะร่วมกันจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติฯ ตลอดจนแสดงความอาลัยแด่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ศิลปิน

ศ.กิตติคุณ ร.อ.กฤษณา กล่าวว่า ถือเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้รับรางวัลสำคัญนี้ และมีความยินดีที่ผลงานจากการทำงานตลอดทั้งชีวิตได้รับการยอมรับจากคณะกรรมการ ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง สำหรับผลงานที่มีความพอใจ เช่นอาคารใหม่สวนอัมพร จุดเด่นคือมีหลังคาขึ้นจากเสาที่ไม่มีใครทำมาก่อน ธนาคารกรุงเทพ สาขาสี่ลม เป็นตึกสูงเกิน 30 ชั้นตึกแรกของประเทศไทย ผลงานล่าสุดคือโรงแรมโนโวเทล สนามบินสุวรรณภูมิ และที่กำลังทำอยู่คือศูนย์วิชาการ ร.พ.ศิริราช

"แนวคิดในการออกแบบสถาปัตยกรรมของผมนำมาจากการพยายามทำทุกส่วนให้มีความพอเพียง มุ่งเน้นการใช้สอยอาคารอย่างครบถ้วน ประหยัด และต้องมีความสวยงามอย่างเรียบง่าย ที่สำคัญคืออาศัยปรัชญานำมาประเทศไทยไปสู่ความเจริญถาวร" ศิลปินแห่งชาติคนใหม่ สาขาสถาปัตยกรรมร่วมสมัย กล่าว

ด้านนายวิระ โรจน์พจนรัตน์ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม(วธ.) กล่าวว่า ศิลปินแห่งชาติที่ได้รับการยกย่องในปีนี้มีคุณค่าโดดเด่นแต่ละด้าน โดยเฉพาะ ศ.กิตติคุณ ร.อ.กฤษณา ศิลปินแห่งชาติ สาขาสถาปัตยกรรมร่วมสมัย ผู้ที่อยู่ในวงการถือว่าเป็นปรมาจารย์ด้านสถาปัตยกรรม มีผลงานเป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้รับคำชื่นชมสูงสุดทุกด้าน อาทิ คณะบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นักแห่งประเทศไทย ผู้ว่าฯ กทม. อย่างไรก็ตาม วธ. โดยศสว.พร้อมสนับสนุนเผยแพร่ผลงาน คุณค่าศิลปินแห่งชาติทุกคน เพราะทุกท่านมีผลงานเป็นตัวอย่างที่เด็กและเยาวชนคนรุ่นหลังสนใจศึกษาริ

"ที่สำคัญศิลปินแห่งชาติที่เคอได้รับการยกย่องยังกลับมาปรับใช้ชาตินิยมเมือง อย่างเช่นในพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มีศิลปินแห่งชาติด้านสถาปัตยกรรม ศิลปกรรมมาสนองงานรับใช้ในการออกแบบพระเมรุ นำโดย น.อ.อาวุธ เงินชูกลิ่น อดีตอธิบดีกรมศิลปากร เป็นต้น" นายวิระ กล่าว

ศ.ประเวศ วะสี ราษฎรอาวุโส ในฐานะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า การคัดเลือกศิลปินแห่งชาติครั้งนี้มีความเข้มข้นมาก ซึ่งมีศิลปินส่งรายชื่อและผลงานเข้ามามากถึง 360 คน โดยมีชื่อประหยัด พงษ์ดี ประธานคณะกรรมการสาขาทัศนศิลป์ อ.เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ประธานคณะกรรมการสาขาวรรณศิลป์ อ.สมบัติ แก้วสุจริต ประธานคณะกรรมการสาขาศิลปการแสดง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านศิลปะดำเนินการคัดเลือก

"ส่วนตัวแล้ว ผมเห็นว่าศิลปินแห่งชาติคือผู้ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมให้แก่ประชาชนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากศิลปวัฒนธรรมสามารถดึงมวลชนให้มาสนใจได้เป็นจำนวนมาก ปัจจุบันประเทศไทยไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวมากนัก โดยเฉพาะระบบการศึกษา ทุกวันนี้มุ่งเน้นให้คนเรียนแบบแยกส่วน ไม่ได้เรียนแบบรวมเหมือนสมัยก่อน ทั้งศิลปะ ศาสนา วัฒนธรรม ส่งผลให้เด็กและเยาวชนขาดความรักในความเป็นชาติ ดังนั้นศิลปินแห่งชาติคือผู้ที่มีบทบาทสำคัญจะทำให้มวลชนหันกลับมาสนใจศิลปวัฒนธรรมของชาติ" ศ.ประเวศ กล่าว

สำหรับประวัติ ศิลปินแห่งชาติ ประจำปี 2550 ศ.เดชา วราหุณ อายุ 63 ปี เกิดที่กทม. เป็นศิลปินที่มีผลงานเผยแพร่ทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างต่อเนื่องกว่า 40 ปี ผลงานระยะแรกเป็นการใช้รูปทรงที่เรียบง่ายน้อยชิ้น เช่นรูปทรงเรขาคณิต แสดงถึงความนิ่งสงบของวัตถุ และรูปทรงอินทรีย์แสดงความเคลื่อนไหว

ของชีวิต โดยใช้เทคนิคภาพพิมพ์ซิลค์สกรีน เป็นต้น จึงได้รับรางวัลจากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติหลายครั้ง จนได้รับยกย่องให้เป็นศิลปินชั้นเยี่ยม สาขาภาพพิมพ์ ปี 2525 ต่อมาเปลี่ยนแนวทางการสร้างสรรค์มาเป็นงานสื่อผสม ค้นพบเทคนิคการสร้างพื้นผิวบนทองแดง ทำให้ได้รับรางวัลดีเด่นจากพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยลาสเวกัส ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี 2547 นอกจากนี้ยังได้รับเลือกเป็นอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ สาขามนุษยศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์ ปี 2547

นายชรรยง โอพาเรชิน อายุ 70 ปี เกิดที่จ.ฉะเชิงเทรา เป็นศิลปินภาพถ่ายที่มีผลงานยาวนานถึง 52 ปี สร้างสรรค์ผลงานภาพถ่ายขาว-ดำมากกว่า 200 ภาพ ได้รับรางวัลชนะเลิศมากมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผลงานที่สร้างความภาคภูมิใจ และเป็นเกียรติประวัติคือวงศดรฤๅล คือรางวัลยอดเยี่ยมด้วยพระราชนาม 2 ภาพ ได้แก่ "บินเดี่ยว" และ "ธารน้ำใส" ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระมหากรุณาธิคุณคัดเลือกภาพด้วยพระองค์เอง นอกจากนี้ ยังได้ถวายงานตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จนได้รับพระราชทานเหรียญรางวัลรัชกาลที่ 9 จากสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ อีกทั้งเป็นผู้ร่วมก่อตั้งสมาคมถ่ายภาพสยามคลาสสิคส์โลโก้

กฤษณา อารุณวงษ์, โกวิท เอนกชัย, ชาญชัย บั้วบังคร, เดชา วราหุณ, ชรรยง โอพาเรชิน, นครินทร์ ชาทอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานาชาติเท่านั้น ไม่สามารถเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ศ.กิตติคุณ ร.อ.กฤษณา อรุณวัฒน์ ณ อยุธา อายุ 76 ปี เกิดที่กรุงเทพฯ มีผลงานออกแบบที่โดดเด่น จนได้รับรางวัล Gold Medal Award ได้แก่อาคารใหม่สวนอัมพร อาคารศูนย์การค้าริเวอร์ไซด์ สีพระยาโบสถ์ชาวยีร์ (ศูนย์นักศึกษาและหอพัก) โรงแรมอินเตอร์นชันแนล แอร์พอร์ต คอนเมือง และได้รับรางวัล Citation Award ได้แก่การออกแบบอาคารสำนักงานใหญ่ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์สินเอเชีย จำกัด อาคารริเวอร์เฮาส์คอนโดมิเนียมคลองสาน และเมื่อปี 2539 ได้รับเลือกให้เป็นสถาปนิกดีเด่นในโอกาสครบรอบ 60 ปี สมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์

นายโกวิท เอนกิชัย หรือนามปากกา "เขมานันทะ" "รุ่งอรุณ ณ สนธยา" "ฉับโผง" ฯลฯ อายุ 70 ปี เกิดที่จ.สงขลา อุปสมบทและฝึกปฏิบัติธรรมกับท่านพุทธทาสภิกขุ ที่สวนโมกขพลาราม ต่อมาฝึกปฏิบัติธรรมกับสำนักหลวงพ่อบุญเทียน จิตตสุโก ขณะอยู่ในสมณเพศ ได้สร้างสรรค์และสืบสานงานพุทธศิลป์จำนวนมากในโรงมหรสพท้าววิญญู ณ สวนโมกขพลาราม ทั้งในรูปแบบบทกวีและจิตรกรรมโบราณของไทย นอกจากนี้ยังมีผลงานทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองในหลายรูปแบบกว่า 60 เรื่อง ซึ่งล้วนมีเนื้อหาลึกซึ้ง ใช้อ้อยคำและท่วงทำนองการเขียนอย่างมีวราณศิลป์ นับเป็นการผสมผสานพุทธปัญญากับศิลปวัฒนธรรมไทยได้อย่างกลมกลืนและงดงาม มีมุมมองแหลมคมในทวารวิเคราะห์วิจารณ์ และสามารถอธิบายปรากฏการณ์และความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยทั้งสังคมไทยและสังคมโลกได้อย่างชัดเจน จึงสามารถสืบสานธรรมะที่แก่แก่นรุ่นใหม่และผู้สนใจใฝ่ธรรมได้อย่างกว้างขวาง จนเกิดการจัดตั้งพุทธสถานและอาศรมขึ้นหลายแห่งทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ร.ท.ชาญ บัญชีสร หรือชาญชัย บัญชีสร อายุ 74 ปี เกิดที่กรุงเทพฯ เริ่มรับราชการที่จ.สระบุรี ภายหลังลาออกมาทำงานในคณะละครเร่ ได้ศึกษาหาความรู้จนสามารถเล่นดนตรีได้หลายชนิด ได้แก่ แอกลอร์เดียน เปียโน กีตาร์ กีตาร์ฮาวาย และมีความสามารถทางด้านการเล่นประพันธ์เพลง เป็นผู้สร้างประวัติศาสตร์ให้กับวงการเพลงลูกทุ่งลูกกรุง โดยนำแอกลอร์เดียนเข้ามาใช้ในเพลงลูกทุ่งเป็นคนแรก จนกลายเป็นเอกลักษณ์ของเพลงลูกทุ่งที่ขาดไม่ได้จนทุกวันนี้ อีกทั้งยังเป็นผู้นำยอดนักร้องลูกกรุงมาร้องคู่กับนักร้องลูกทุ่งเป็นคนแรก และเป็นผู้แต่งเพลงคู่มากที่สุด ผลงานเพลงที่สร้างชื่อเสียง คือเพลงกระท่อมไพรวัลย์ ไบรด์เกิดดวงใจ เสียงครวญจากเกาหลี รำเคี้ยว ต่อมาประพันธ์เพลง เรียบเรียงเสียงประสาน และเล่นแอกลอร์เดียนให้กับภาพยนตร์ไทยหลายเรื่อง ที่โด่งดังที่สุดได้แก่เรื่องมนต์รักลูกทุ่ง แว่วเสียงซึง แคนลำโพง นอกจากนี้ยังประพันธ์เพลงให้กับนักร้องยอดนิยมจำนวนมาก เช่น สุเทพ วงศ์กำแหง ชรินทร์ นันทนาคร ธานีทร์ อินทรเทพ รุ่งทอง ทองล้นทม ชาย เมืองสิงห์ ไวพจน์ เพชรสุพรรณ ทูล ทองใจ เป็นต้น

นายนครินทร์ ขาทอง อายุ 62 ปี สนใจเชิดหนังตะลุงมาตั้งแต่เยาว์ จนสามารถแสดงหนังตะลุงได้ตั้งแต่อายุ 16 ปี มีผลงานการแสดงหนังตะลุงแบบโบราณที่มีการสอดแทรกข้อคิดต่างๆอันเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง และมีการดัดแปลงพัฒนาแก้ไขให้เข้ากับยุคสมัยและเหตุการณ์เฉพาะหน้า โดยใช้กลวิธีในการนำเสนอเพื่อให้เกิดความบันเทิง สาระแง่คิด กติกาปรัชญา และบทตลก โดยเฉพาะความสามารถพิเศษด้านการให้เสียงรูปหนังตะลุงทั้งเสียงภาษากลางและภาษาถิ่นไม่ต่ำกว่า 20 เสียง และสามารถเชิดรูปหนัง

ตะลุงได้ทุกลีลาอย่างเป็นธรรมชาติสมจริงให้อารมณ์ นอกจากนี้ยังฟื้นฟูการแสดงหนังตะลุงคน เขียนบท และสร้างรูปหนังตะลุงสำหรับให้เด็กแสดง ใช้หนังตะลุงประชาสัมพันธ์เรื่องต่างๆ ให้หน่วยงานของรัฐ เช่น การต่อต้านยาเสพติด การวางแผนครอบครัว อีกทั้งยังเผยแพร่ศิลปะการแสดงหนังตะลุงในประเทศฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา และมาเลเซีย จนได้รับรางวัลและเกียรติคุณมากมาย อาทิรางวัลชั้นพานรองในการแข่งขันหนังตะลุง ได้รับยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม พ.ศ.2539 จากคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และได้รับยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นครูภูมิปัญญาไทย จากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารนี้เปิดเผยและให้ทุนแก่เฉพาะหน้า โดยให้กลวิธีในการนำเสนอเพื่อให้เกิดความบันเทิง สาระแง่คิด กติกาปรัชญา และบทตลก โดยเฉพาะความสามารถพิเศษด้านการให้เสียงรูปหนังตะลุงทั้งเสียงภาษากลางและภาษาถิ่นไม่ต่ำกว่า 20 เสียง และสามารถเชิดรูปหนัง